

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی کرمان
پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت

آنچه در این ماه گذشت؟

خلاصه عملکرد اسفند ماه ۱۴۰۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خلاصه عملکرد اسفند ماه ۱۴۰۲

پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت

الف) بازدیدها و جلسات کاری مهم

۱) به رسم هر سال در پژوهشکده آینده‌پژوهی در سلامت و به بهانه آغاز سال جدید، جشن پایان سال با رویکرد پاسداشت طبیعت و تقدیر از شهروندان حامی محیط‌زیست برگزار شد. در این مراسم که با حضور ریاست محترم دانشگاه، پژوهشگران، اعضای هیئت علمی و کارکنان مجموعه پژوهشکده آینده‌پژوهی در سلامت همراه بود، به تعدادی از شرکت‌کنندگان مسابقه «سبزر با شمیم» جوایزی اهدا شد. همچنین از ده نفر از شهروندان کرمانی دوستدار محیط‌زیست که فعالیت قابل ملاحظه‌ای در بحث تفکیک پسماند داشتند، تقدیر شد.

۲) در اسفند ماه جاری، جلسات بحث گروهی طرح تحقیقاتی با موضوع «کاهش انگ و تبعیض مرتبط با اچ‌آی‌وی در بین دانشجویان پرستاری» با حضور جمعی از اعضای هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامایی رازی، مجریان و همکاران طرح از مرکز تحقیقات مراقبت اچ‌آی‌وی و عفونت‌های آمیزشی (HIV HUB) برگزار شد. در این جلسات در مورد پیشرفت مطالعه و برنامه‌ریزی برای انجام فازهای کیفی و کمی مطالعه بحث و تبادل نظر شد.

۳) در اسفند ماه جاری سلسله جلسات مشترک مرکز تحقیقات مراقبت اچ‌آی‌وی و عفونت‌های آمیزشی (HIV HUB) با حضور نمایندگانی از معاونت غذا و دارو برگزار شد. در این جلسات طرفین در خصوص چگونگی جمع‌آوری داده‌ها و داشبوردسازی برای معاونت غذا و دارو با هم به بحث و تبادل نظر پرداختند.

۴) سلسله جلسات همگرایی علوم با حضور اعضای مرکز تحقیقات آینده‌نگری و نوآوری در سلامت (نوآیند) و نمایندگان همگرایی تمامی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، جهت تکمیل پروژه‌های مرجعیت علمی، شهد و کوله‌پشتی برگزار شد.

۵) سلسله جلسات همگرایی کلان منطقه هشت با حضور اعضای مرکز آینده‌نگری و نوآوری در سلامت (نوآیند) و دبیران همگرایی کلان منطقه هشت به منظور بررسی و تحلیل ایده‌ها جهت گام‌های لازم‌الاجرای آینده برگزار شد.

۶) سلسله جلسات توجیهی پروژه دیده‌بانی تمامی رشته‌های علوم پزشکی با هدف بررسی و پیشبرد جلسات تسهیلگری پروژه دیده‌بانی اعضای هیئت علمی، تشکیل کمیته راهبری علمی، تحویل گزارشات حوزه‌های فناوری، آموزش، زیست‌محیطی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و بیماری‌ها و همچنین تعیین دبیران کمیته راهبری علمی با حضور اعضا برگزار شد.

۷) در اسفند ماه جاری دو جلسه شورای مدیران برگزار و در خصوص برنامه‌های سال ۱۴۰۳ مراکز تحقیقاتی تصمیم‌گیری شد.

ب) تولیدات آموزشی و پژوهشی

۱. چاپ ۹ مقاله، تصویب ۸ طرح تحقیقاتی، تولید ۱ پادکست، ۱ ویدئو آموزشی و ۱ گزاره برگ

– خلاصه‌ای از مهمترین مقالات چاپ شده :

Exploring Prospective Job Opportunities for Epidemiologists in Public and Non-Governmental Sectors and Projecting the Required Workforce in Iran Until 2027

Shoboo Rahmati¹, Reza Goujani¹, Zahra Abdolahinia¹, Naser Nasiri², Sakineh Narouee³, Amir Hossein Nekouei¹, Hamid Sharifi⁴, Ali Akbar Haghdooost^{*}

ماهیت و توانایی اپیدمیولوژیست‌ها در ارتقاء سطح سلامت جامعه و انجام تحقیقات مرتبط زمانی نمود می‌یابد که آن‌ها در جایگاه مناسب و به تعداد کافی در یک کشور حضور داشته باشند. مطالعه حاضر با هدف تعیین جایگاه‌های شغلی بالقوه و مرتبط با رشته اپیدمیولوژی در دو بخش دولتی و غیردولتی و برآورد تعداد اپیدمیولوژیست‌ها در کشور تا سال ۱۴۰۶ انجام شده است. از دیدگاه مصاحبه‌شوندگان، فرصت‌های شغلی اپیدمیولوژیست‌ها در کشور در حوزه مدیریت و تحلیل مسئله، انجام پژوهش‌های کاربردی، تجزیه و تحلیل داده، داشبوردها، تدریس، آموزش و نگاه به آینده (آینده‌پژوهی) تقسیم‌بندی شد. تعداد اپیدمیولوژیست‌های مورد نیاز بعد از حذف فرصت‌های از دست رفته شغلی کشور تا سال ۱۴۰۶ حدود ۱۱۲۲ نفر برآورده شده است. بیشترین نیاز واحدهای وزارت بهداشت و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور به اپیدمیولوژیست مربوط به مراکز تحقیقاتی و بیمارستان‌ها است.

Development and Validation of a Specific Questionnaire for Measuring the Attitude and Behavior of Mask Use in Pandemics with the Dominant Airborne Pattern: the Experience of COVID-19

Ali Jafari-Khounigh¹, Morteza Haghghi², Alireza Razzaghi³, Shahram Habibzadeh⁴, Seyed Taghi Heydari⁵, Rasoul Entezarmahdi⁶, Alireza Ansari Moghaddam⁷, Hamid Sharifi⁸, Mostafa Farahbakhsh¹, Mahdi Rezaei¹, Mina Golestani¹, Ehsan Sarbazi¹, Naser Nasiri⁹, Homayoun Sadeghi-Bazargani^{*}

استفاده از ماسک نقش مؤثری در پیشگیری و کنترل همه‌گیری‌های ویروسی با انتقال اصلی هوابرد دارد. مطالعه حاضر با هدف طراحی و ساخت ابزار سنجش نگرش و رفتار افراد برای استفاده از ماسک در همه‌گیری‌های ویروسی با سرایت بالا انجام شده است. بعد از بررسی مطالعات پیشین پرسشنامه اولیه ۲۷ سوالی تهیه شد. در مرحله ارزیابی روایی صوری دو سوال حذف شد. با محاسبه نسبت روایی محتوا و شاخص روایی محتوا به ترتیب سه و یک سوال حذف شدند. میانگین شاخص روایی محتوا برای پرسشنامه برابر ۰/۹۵ بدست آمد. مقدار ضریب آلفای کرونباخ برای سوالات نگرش ۰/۷۶ و برای سوالات رفتار ۰/۶۶ و مقدار همبستگی بین مولفه‌های پرسشنامه برابر ۰/۸۷۳ به دست آمد. در تحلیل عاملی اکتشافی، دو عامل شناسایی گردید که در مجموع ۹۸/۶۳ درصد از واریانس کل را تبیین نمودند.

Developing the Minimum Data Set for a Disaster Mental Health Registry System

Simin Salehinejad, Mohammad Hossein Mehrolohasani^{1b}, Mahmood Nekouei-Moghadam, Kambiz Bahaadinbeigy^{1b}

این مطالعه با هدف ایجاد یک مجموعه داده حداقل سلامت روان برای یک سیستم ثبت الکترونیکی بلایا به منظور ارائه اطلاعات به موقع، ضروری و دقیق به پرسنل حاضر در محل و سیاست‌گذاران برای طراحی واکنش به بلایا و توسعه سریع یک برنامه اقدام انجام شد. مطالعه حاضر یک مطالعه ترکیبی (اکتشافی متوالی) بود. در مرحله کیفی، مرور ادبیات و مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته با کارشناسان برای ایجاد یک مجموعه آیتم برای پاسخ سلامت روان در بلایا انجام شد. در مرحله کمی از روایی محتوای کمی، نسبت اعتبار محتوا و شاخص اعتبار محتوا استفاده شد. عناصر داده‌ای پیشنهادی، ۸۵ عنصر داده با نظر کارشناسان تأیید و در دو بخش اصلی قبل از فاجعه و پس از فاجعه دسته‌بندی شد. بخش قبل از فاجعه شامل سه قسمت نمایه منطقه، پیشینه محلی سلامت روان، امور کمیته بهداشت روان منطقه‌ای و بخش پس از فاجعه شامل پنج قسمت اطلاعات بلایا، اطلاعات تیم‌های سلامت روان، وضعیت سلامت روان، مداخلات سلامت روان و نیازسنجی سلامت روان بودند. از این مطالعه می‌توان نتیجه گرفت که جمع‌آوری حداقل مجموعه داده‌های پیشنهادی برای کمک به سیاست‌گذاران و ارائه‌دهندگان مراقبت‌های بهداشتی در پیشگیری، کنترل و مدیریت اثرات سلامت روان بلایا در مرحله واکنش حیاتی است.

- پادکست

در اسفند ماه جاری ۱ پادکست و ۱ ویدئو آموزشی منتشر شد:

پادکست خلاصه مهم‌ترین خبرهای پزشکی و سلامت جهان در بهمن ماه ۱۴۰۲

در این اپیزود از پادکست پژوهشکده با تازه‌ترین و معتبرترین اخبار و پژوهش‌های حوزه سلامت آشنا می‌شوید. برای تماشای این ویدئوپادکست [اینجا](#) کلیک کنید.

- ویدئو آموزشی

فیلم آموزشی «شبکه عصبی مصنوعی و ماشین بردار پشتیبان»

این ویدئو توسط آقای دکتر محمد مقدسی امیر استادیار آمار زیستی دانشگاه علوم پزشکی سیرجان ضبط و در وب‌سایت مرکز تحقیقات مدل‌سازی در سلامت بارگذاری شده است. برای تماشای این فیلم آموزشی [اینجا](#) کلیک کنید.

- گزاره‌برگ

دلایل خودکشی در پزشکان

در این گزاره‌برگ به دلایلی همچون مشکلات فردی، خانوادگی، اجتماعی و اقتصادی در خودکشی پزشکان پرداخته شده است. برای تماشای این گزاره‌برگ [اینجا](#) کلیک کنید.

ج) کارگاه‌های آموزشی برگزار شده

در این ماه کارگاه‌های «آشنایی با کسب و کارهای حوزه سالمندی (اقتصاد نقره ای)»، «ارتقاء سلامت روانی اجتماعی کارکنان»، «مدلسازی در ارزشیابی اقتصادی با استفاده از نرم افزار TreeAge» و «کارگاه تفکر سیستمی و نرم افزار مرتبط» توسط مراکز تحقیقاتی عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت و مدیریت ارائه خدمات سلامت ویژه اعضای هیئت علمی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و محققین حوزه سلامت برگزار گردید.

د) سایر رویدادها و امور جاری

- ✓ در اسفند ماه ۱۴۰۲، تعداد ۳۳ مقاله در وبسایت مجله بین‌المللی مدیریت و سیاست‌گذاری در سلامت (IJHPM) ثبت شده است. از این تعداد ۱۷ مقاله رد شدند و ۱۶ مقاله به مرحله داوری راه یافتند. هم‌اکنون، تعداد ۸۸ مقاله در پورتال مجله تحت داوری می‌باشند. در این ماه، تعداد ۸ مقاله جدید در شماره پیوسته ۲۰۲۴ منتشر شده است.
- ✓ در اسفند ماه ۱۴۰۲، تعداد ۶ مقاله به مجله انفورماتیک سلامت و زیست پزشکی (JHBMI) ارسال شده است. از این تعداد یک مقاله رد شده، سه مقاله برای داوری ارسال شده و دو مقاله در دست بررسی توسط شورای سردبیری می‌باشد. همچنین در اسفند ماه دو جلسه‌ی شورای سردبیری برگزار گردید که علاوه بر بررسی مقالات، در مورد راهکارهای ارتقای کیفی مجله در سال جدید بحث و بررسی صورت گرفت.
- ✓ در تاریخ ۱۶ اسفندماه رویدادی با عنوان "حل چالش‌های زندگی نابینایان با مشارکت کارآفرینان" با همکاری شتاب‌دهنده و مشارکت انجمن نابینایان کرمان برگزار گردید. در این رویداد افراد نابینا به بیان چالش‌های موجود در زندگی خود پرداختند. در انتهای جلسه نابینایان و افراد خلاق با هم به بحث و تبادل نظر پرداختند.
- ✓ در آخرین هفته اسفندماه ۱۴۰۲ جلسات متعددی جهت آشنایی مراکز تحقیقاتی پژوهشکده با شتاب‌دهنده برگزار شد. در این جلسات که با حضور خانم دکتر حاج اسماعیل گوهری (مسئول شتاب‌دهنده)، رؤسا و پژوهشگران مراکز تحقیقاتی برگزار گردید، توضیحاتی در خصوص عملکرد و خدمات شتاب‌دهنده ارائه شد.

در پایان از تلاش دسته جمعی تیم پژوهشکده که رویدادهای بیان شده را آفریدند، کمال تشکر را داریم.